



Oosterse hop (*Humulus scandens*)



Humulus scandens (HUMJA) - <https://gd.eppo.int>

Foto: Guillaume Fried

Bron: [EPPO global database](#), licentie: foto mag alleen gebruikt worden voor educatieve doeleinden

[Oosterse hop](#) is een eenjarige klimplant met bleek geelgroene bloemen. De soort is tweehuizig, dat wil zeggen dat er mannelijke en vrouwelijke planten zijn. De stekelige stengel is zeshoekig, vertakt, en windt zich met de klok mee om objecten. De bladeren zijn lichtgroen, 5-12 cm lang met 5-7 (soms 9) lobben. De klimranken groeien 0,5-5 meter tot soms wel 9-11 meter.

De plant lijkt op de inheemse [hop](#) (*Humulus lupulus*). Het blad van deze meerjarige plant is donkergroen en heeft 3-5 lobben.

Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2019: oosterse hop heeft zich gevestigd in Frankrijk, Hongarije, Italië en Servië.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

In de EU-landen waar Oosterse hop zich kan vestigen, kan de impact groot zijn. In de EU-lidstaten waar Oosterse hop al gevestigd is, vormt de plant dichte bestanden, met name langs oevers. De plant is een krachtige groeier die vroeg in het voorjaar kiemt en inheemse soorten verdringt. In een experiment in Frankrijk bleek dat Oosterse hop de soortenrijkdom met 92-98% verminderde. Oosterse hop kan niet kruisen met de inheemse hop.

Effect op ecosystemendiensten^[2]

Er kan in de winter erosie optreden wanneer op een oever de oorspronkelijke vegetatie wordt weggeconcentreerd door Oosterse hop.

Overige effecten

Dichte bestanden verhinderen door de prikkende stengels toegang tot de rivier en belemmeren recreatieve activiteiten.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2019: Oosterse hop komt niet voor in de Nederlandse natuur en kan zich in het huidige klimaat niet vestigen. De te lage temperatuur in de zomer is een limiterende factor bij vestiging van deze soort. Ook bij het meest extreme klimaatscenario dat in de Europese risicobeoordeling is doorgerekend, is het klimaat in 2070 in Nederland niet geschikt voor vestiging. In Nederland is één keer een waarneming van deze soort gemeld, in 1972 op een braakliggend terrein in Den Haag, maar de plant heeft zich niet gevestigd.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

Omdat oosterse hop zich niet in Nederland kan vestigen, is geen impact op de biodiversiteit, ecosystemen, ecosysteemdiensten of overige impact te verwachten.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

Oosterse hop staat sinds augustus 2019 op de Unielijst van invasieve exoten. Een soort die op de EU-lijst staat, mag o.a. niet meer worden verhandeld. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het houden van deze soorten in botanische collecties is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring. Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [RVO.nl](#).

Wat te doen?

Wanneer Oosterse hop in een (botanische) tuin staat, mag hij blijven staan, maar de plant mag zich niet vermeerderen. Het verwijderen van planten is de meest effectieve maatregel om verspreiding naar de omgeving te voorkomen.

De verwachting is dat Oosterse hop zich niet kan vestigen in Nederland. Als de plant toch in de natuur wordt waargenomen, is het advies de planten te verwijderen. Planten kunnen worden uitgetrokken of uitgegraven. Als de plant al zaad heeft gevormd, kunnen de planten beter niet worden afgevoerd om verspreiding van het zaad te voorkomen. Gedurende drie jaar moeten de planten worden verwijderd om de zaadbank uit te putten.

Meer info over Oosterse hop

Oorsprongsgebied

Oosterse hop is oorspronkelijk afkomstig uit Azië (China, Taiwan, Japan, Korea, oostelijk Rusland en Vietnam).

Habitat

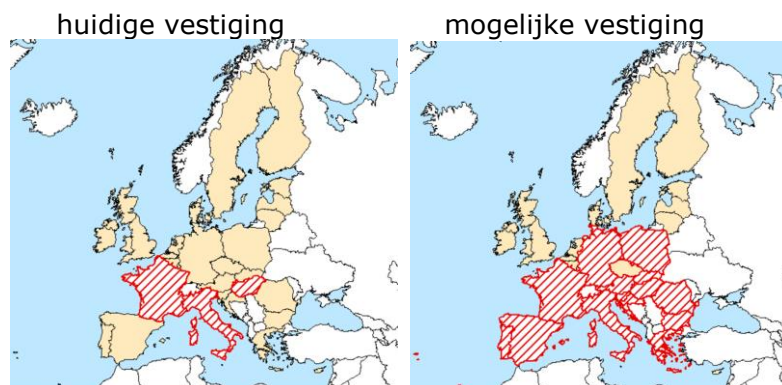
De plant komt in het oorsprongsgebied vooral voor op oevers, met name op kale, pas afgezette sedimenten. De plant kan ook groeien op vochtige, verstoorde gronden, zoals wegbermen, verlaten velden, bosranden en boomgaarden. De plant kan zich niet vestigen in landen met een droog seizoen.

Introductieroute Europa

Oosterse hop is in Europa geïntroduceerd als sierplant. Door verspreiding van het zaad of door dumpen van tuinafval komt de plant in de natuur terecht.

Aanwezigheid in EU

Oosterse hop heeft zich gevestigd in Frankrijk, het westen van Hongarije, en het noorden van Italië. De verwachting is dat plant zich kan ook kan vestigen in Bulgarije, Duitsland, Griekenland, Kroatië, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Spanje.



Introductieroute Nederland

Het is niet duidelijk of in Nederland deze eenjarige klimplant in tuincentra wordt verkocht maar via internet zijn zaden te bestellen (ook onder het synoniem *Humulus japonicus*). Een andere pathway is als verontreiniging in potplanten uit China.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

Als Oosterse hop in Nederland werd verhandeld, is de kans op introductie door import verminderd sinds de plaatsing op de EU-lijst in 2019. Oosterse hop heeft zich niet gevestigd in Nederland. Bij het huidige klimaat is de kans daarop gering. In landen waar de plant zich kan vestigen is de verspreidingsnelheid hoog. De plant vormt veel zaad (800-1200 per plant) dat drie jaar lang kiemkrachtig blijft. De zaden vallen op de grond en worden waarschijnlijk niet verspreid door wind. De stekelige stengels met zaad kunnen korte afstanden meeliften met dieren en mensen. De belangrijkste manier van natuurlijke verspreiding is via water.

Bronnen

EPPO Reporting Service, 2019. Interception of invasive alien plants as contaminants in potted plants from China. No. 01 – 2019; Num. article: 2019/024
<https://gd.eppo.int/reporting/article-6454>

[Europese risicobeoordeling](#)

[FLORON verspreidingsatlas vaatplanten](#), bezocht op 15-5-2019

Van Ooststroom S.J., J. Mennema & F. Adema, 1977. Aanwinsten voor de Nederlandse flora, hoofdzakelijk uit 1967-1974. Gorteria, Volume 8, pagina's 179-187

[Q-bank invasive plants](#)

Laatste update: 27-6-2019